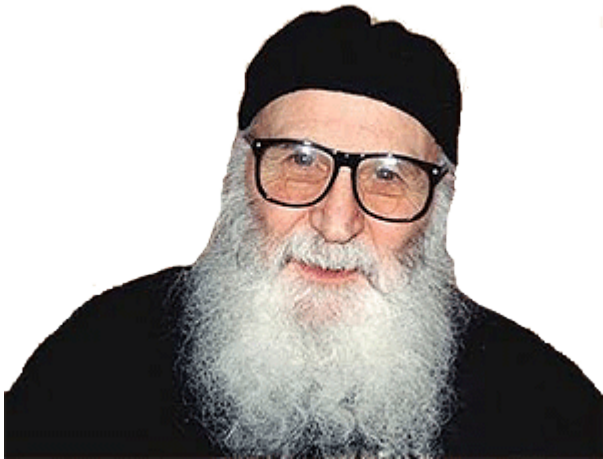

Ομιλία του μακαριστού Γέροντος Ευσεβίου Βίττη σε σύναξη της Ιεράς Μονής Γρηγορίου Αγίου Όρους (Μέρος 2ο)

[/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη](#)

ΟΜΙΛΙΑ ΣΕ ΣΥΝΑΞΙ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΜΑΣ (ΜΟΝΗ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ)

ΣΤΟ ΣΥΝΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ 20-8-1998

Ο Γέροντας: Ερωτήσεις. Από τον αγώνα σας.

π. Ευσέβιος: Μην ντρέπεστε, πέστε ο,τιδήποτε. Δεν υπάρχει δυσκολία. Εκτός αν δεν υπάρχει απολύτως τίποτα. Μπορεί να σκεφτώ και εγώ κάτι ...

Μοναχός Δ.: Γέροντα, στην προσπάθεια να ασχοληθούμε με την προσευχή, μας έρχεται ένας άλλος λογισμός - εμένα προσωπικά - που μ' ενοχλεί και μου λέει: «μη στέκεσαι όρθιος, θα κουραστής, η προσευχή θέλει πολύ βία, πως θα κάνης διακόνημα; Κάτσε και κάτσε». Οπότε, όταν καθόμαστε στην Εκκλησία, ας πούμε, δεν μπορούμε να προσευχηθούμε. Ίσως να ακούμε λίγο τα ψαλλόμενα και αναγινωσκόμενα, αλλά να έχουμε μία έντονη αίσθηση της προσευχής δεν μπορούμε να το κάνουμε. Τι λέτε με αυτόν το λογισμό που έρχεται και ενοχλεί και εμένα και ίσως και τους άλλους πατέρες;

π. Ευσέβιος: Ναι, και σε μένα. Πολύ περισσότερο σε μένα. Γιατί ήρθες εδώ ρε παλιάνθρωπε, λέω στον εαυτό μου; Για προσευχή δεν ήρθες; Κάτσε, κάνε προσευχή! Και μάλιστα μου έκανε εντύπωση το εξής που έλεγε ένας στάρετς. Σε ένα στάρετς το διάβασα αυτό.

Έλεγε για την προσευχή: «Ξέρεις, δεν σου λέω να κάνης πολλή προσευχή. Το Τρισάγιο, Παναγία Τριας ..., Πάτερ ημών..., αλλά σε μια ώρα». Μία -μία λέξη. Αν πω το «Παναγία Τριας ... κ.λ.π.», δεν προλαβαίνω και πολλές φορές συλλαμβάνω τον εαυτό μου να μη προσέχη και πρέπει να το πω τρεις φορές το «Πάτερ ημών» για να το προσέξω. Γι' αυτό βλέπω μία -μία τις φράσεις. Αν το κάνετε σε μισή ώρα, π.χ. αν πάρω το «Βασιλεύ» και το σκεφτώ αυτό, δεν μου φεύγει καμμιά σκέψη και καμμιά φράση, διότι με τον τρόπο αυτόν η προσευχή μου γίνεται συνειδητή και δεν με κουράζει πια. Με κουράζει, όταν γίνεται μηχανική επανάληψη κάποιων προσευχών. Μπορεί να είναι και μακρά η προσευχή και τα λέω τάκα -τάκα , γρήγορα. Καμμιά φορά εγώ έχω και το εξής: έχω πάθει το εξής: Μέσα στον εγκέφαλο γίνεται αυτό το πράγμα. Μιλάω εγώ μέσα μου, σκέπτομαι: «Πάτερ ημών», και το ακούω το «Πάτερ ημών», διαβάζεται, σαν να υπάρχει κανένα μικρόφωνο! Περίεργο πράγμα! Και το άλλο είναι, όταν ψάλλω η λέω το «Κύριε, Ιησού Χριστέ, Υιέ του Θεού, ελέησόν με», ακούω: «Κύριε, Ιησού Χριστέ, Υιέ του Θεού, ελέησόν με». Από μέσα μου το ακούω! Το ακούω στην αριστερή πλευρά, όχι στη δεξιά.

Λοιπόν, το θέμα είναι να προσπαθήσω, -εφ' όσον, ας πούμε, είμαι στην Θεία Λειτουργία και δεν καταλαβαίνω, δεν ακούω πολλά πράγματα για τον α η β λόγο, είμαι μακριά, ξέρω 'γω, υπάρχουν πολλοί τέτοιοι λόγοι-, να λέω μία -μία την φράση που θα πω, να μη το λέω το «Κύριε, Ιησού Χριστέ, Υιέ του Θεού, ελέησόν με» γρήγορα, να το πω μία -μία την λέξη, κατά τρόπο που θα την νιώθω. Οπότε, τότε δεν φεύγει ο νους. Δεν με κουράζει. Με κουράζει ακριβώς το ότι δεν αισθάνομαι την προσευχή. Και αισθάνεται κανείς τότε μία τέτοια γλύκα, που θέλει να την ξαναλέη πάλι: του αρέσει πάλι να δημιουργήται αυτή η κατάσταση. Αυτό, νομίζω, και στο κελλί που θα κάνουμε προσευχή, να την λέμε πολύ αργά, και το «Κύριε, Ιησού Χριστέ ...» και το Τρισάγιο, το «Πάτερ ημών», εάν το σκεφτή κανείς; Έχω κάνει μία ανάλυση στο «Πάτερ ημών»-. Πάρα πολύ ωραίο! Σαν να το λέω, σαν να το ακούω για πρώτη φορά. Αυτό μου κάνει εντύπωση. Και, επομένως, από αυτήν την άποψη, νομίζω, παίζει πολύ σπουδαίο ρόλο η συνειδητή εκφορά. Αυτή την συνειδητή προσευχή να κάνουμε. Αυτό θα βοηθήσει πολύ.

Γιατί είναι βέβαια και η κούραση, που παίζει ρόλο πολλές φορές, και σ' αυτό υπάρχει μία δυσκολία. Υπάρχουν κάποιοι γέροντες που λένε: «Άκουσε 'δω. Κουράστηκες; Βάλε το ξυπνητήρι, κοιμήσου μία ώρα, ξύπνησε ύστερα από μία ώρα,

και θα κάνης την προσευχή σου θαυμάσια. Και θα κοιμηθής σαν περδίκι κατόπιν». Συμβαίνει κι αυτό. Ε! όχι όμως, μόλις χτυπήση το κουδούνι, «καλά, δεν πειράζει, θα ξυπνήσω σε λίγο ...». Τακ. Πετάξου αμέσως. Αυτό χρειάζεται! Θυμάμαι, όταν κάποτε – δεν ξέρω κολύμπι-, αλλά κάποτε πηγαίναμε στην θάλασσα με κάποιους φίλους και έμπαινα μέσα. Που να μπης για πρώτη φορά; Κρυώνεις. Ενώ, μπλουμ και μέσα, κατευθείαν! Οπότε δεν υπάρχει αντίδραση. Το ίδιο και εδώ νομίζω. Θα πρέπει να σηκωθώ αμέσως! Και φεύγει. Αμέσως φεύγει αυτή η βαριεστιμάρα που νιώθω κ.λ.π., η ραθυμία του ύπνου. Έτσι δεν λέει και σε μια προσευχή; Αυτό, νομίζω, πάτερ μου. Δεν ξέρω αν δίνω την σωστή απάντηση, αλλά ... απ' ο,τι έχω δει και από την πείρα λίγο.

Άλλο τίποτα;

Ιερομόναχος Λ.: Ποιά είναι τα όρια της αμελείας και από που αρχίζουν τα όρια της φυσικής σωματικής αδυναμίας;

π. Ευσέβιος: Η φυσική, η σωματική αδυναμία είναι, ας πούμε, από μία πολύ κουραστική δουλειά. Θέλω να πω, πάτερ, ότι βλέπω, ότι όσο και αν προσπαθώ, δεν επανέρχεται η δύναμις, δεν γίνεται. Αυτό το θυμάμαι, τις ακραίες αυτές καταστάσεις, όταν είχα εργασθή στο νοσοκομείο νύχτα – ήμουν αποκλειστικός νοσοκόμος – ήταν ο τρόπος με τον οποίο ζούσα-.

Ο γέροντας: Στην Σουηδία;

π. Ευσέβιος: Ναι, στην Σουηδία, τρία χρόνια. Δεν υπήρχε τρόπος άλλος να ζήσω, πήγαινα εκεί. Την ημέρα δεν με άφηναν (οι Έλληνες, οι μετανάστες στην Σουηδία). Με κυνηγούσαν από δω και από κει να κάνω διάφορες δουλειές, να βοηθήσω: «Ένα πριόνι». «Σε παρακαλώ να πάμε να πάρουμε λίγο ύφασμα». Έπρεπε να βοηθήσω σε τέτοια, αυτά είχαν ανάγκη. Αλλά αυτά γινόταν στην αρχή, διότι βοηθιούνταν μ' αυτά οι άνθρωποι, και κατόπιν έρχονταν και για άλλα θέματα, πνευματικά. Λοιπόν, δώδεκα ώρες η αγρυπνία, υποχρεωτική. Ζήτησα να μου τις κάνουν έξι, δεν τις έκαναν. Δεν άντεχα. Όταν έφτανα πλέον να πάρω τον σφυγμό του ασθενούς την τελευταία στιγμή, την τελευταία ώρα, μετρούσα ένα-δύο-τρία-δεκαπέντε, αδύνατο να προχωρήσω περισσότερο – ένα-δύο-τρία-δεκαπέντε ..., τίποτα. Στο είκοσι αδύνατο να φθάσω. Και αναγκαζόμουν να πολλαπλασιάζω επί τέσσερα το δεκαπέντε, για να ξέρω πόσες είναι οι σφύξεις – έπεφτα έξω καναδυό σφυγμούς. Το ίδιο συμβαίνει και με την προσευχή. Πάω να πω – «Παναγία Τριας...» – πάει ... Ξανά πάλι – «Παναγία Τριας ..., Άγιος ο Θεός...» – πέφτει ο νους. Ε! Τότε εδώ φτάσαμε στα όρια της κοπώσεως δεν μπορώ. Απλούστατα, νομίζω ότι πρέπει να γίνη το προηγούμενο που είπα. Εδώ δεν είναι ζήτημα αμελείας.

Και να το θέσω υπ' όψιν του Γέροντα. Θυμάμαι το εξής - γιατί και ο σατανάς παίζει ρόλο-, κάτι που συνέβη στον Σίμωνα τον Αρβανίτη, Γέροντα σωστό, -θα έχετε ακούσει γι' αυτόν-. Σ' αυτόν τον Σίμωνα τον Γέροντα πάει ο υπατακτικός του. Εκεί είχαν προσκύνημα -στο μοναστήρι εκείνο που είχαν-, και ήταν και μία δαιμονισμένη. Η δαιμονισμένη, μόλις πήγε το πρωί αυτός ο υπατακτικός - είχε ξυπνήσει και πήγε εκεί-, του λέει: «εγώ, λέει, σε βάζω και κοιμάσαι εκεί πέρα, εγώ σε ξυπνάω και σου δημιουργώ αυτό το πράγμα που έχεις, επειδή δεν είσαι εντάξει· δεν είσαι εντάξει, εσύ είσαι αμελής». Τρώμαξε ο υποτακτικός, σηκώθηκε και πήγε στον Γέροντα: «Γέροντα, τι να πω, τι να κάνω; Ο διάβολος αυτό μου λέει». «Άκουσε εδώ παιδάκι μου, ο διάβολος το λέει αυτό, για να σου δημιουργήσει την εντύπωση ότι δεν κάνεις προσευχή, δεν υπακούς κ.λ.π., για να σε αδυνατίσει και στο τέλος να μην κάνεις καθόλου. Εγώ σου δίνω εντολή να κοιμάσαι μισή ώρα παραπάνω, να ξεκουραστής, και μετά να κάνης με καθαρό μυαλό την προσευχή». Του έδωσε αυτή την δυνατότητα. Εάν το κάνω με ευλογία αυτό, νομίζω είμαι εντάξει. Και έπειτα θα κρίνη αυτός, στον οποίο θα καταθέση αυτό. Ο Γέροντας, δηλαδή, θα κρίνη αν είναι σωματική η αν είναι αμελείας, ας πούμε, η αδυναμία αυτή, διότι υπάρχει ειλικρίνεια. Δεν θα πάω π.χ. να του πω ψέματα, ότι «ξέρεις, πέθανα από την κούραση». Ξεκουράσου, να κοιμάσαι, να κάνης και ένα πείραμα, μία δοκιμή, στο θέμα αυτό. Νομίζω με αυτόν τον τρόπο θα το αντιμετωπίσουμε. Αλλά, επαναλαμβάνω, και με αυτό που είπα προ ολίγου: Να κοιμηθώ μισή ώρα ... Ξεκουράζεται κανείς απολύτως - αυτό το έχω δοκιμάσει εγώ -. Και κατόπιν κάνω προσευχή, χωρίς να θέλω να κοιμηθώ πια, καθόλου. Έτσι είναι το πράγμα, νομίζω.

Αλλά, επαναλαμβάνω, πάντως: Αυτά, να ανοίγουμε την καρδιά μας, να τα λέμε. Αυτές τις λεπτομέρειες να λέμε. Αυτά είναι επικίνδυνα. Εδώ δεν έχουμε άλλους πειρασμούς, μεγάλους τρομερούς. Μπορεί να έχουμε κάποιους πειρασμούς τέλος πάντων, αλλά οι περισσότεροι πειρασμοί είναι τέτοιες λεπτομέρειες.

Λέγει ένας από τους Αγίους, νομίζω ο άγιος Νείλος ο Ασκητής, για τον «μυρμηκολέοντα», διότι ο λογισμός αυτός είναι μικρός στην αρχή, ας πούμε, και κατόπιν γίνεται λέων. Και, επομένως, να προσέξουμε τα μικρά, τις μικρές αυτές αδυναμίες, και να τις καταπολεμήσουμε. Να είμαστε πάντα εν εγρηγόρσει. Άλλωστε νομίζω, ότι στην Μονή του Οσίου Γρηγορίου βρισκόμαστε, που σημαίνει εγρήγορσις. Η εγρήγορσις πρέπει να είναι από τις βασικές αρετές.

Ακούω παρακάτω.

Ο Γέροντας: Ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε όλοι μας, και εγώ, στα κοινόβια είναι ότι, λόγω κοπώσεως, και από την Εκκλησία και από τα διακονήματα, και λόγω της συνανατροφής με πατέρες και κοσμικούς, πολύ εύκολα διολισθαίνουμε

σε αργολογία, η οποία είναι για την ψυχή πολύ επικίνδυνη. Βέβαια μπορεί να ξεκουράζεται λίγο ο άνθρωπος, αλλά καμιά φορά το παρατραβάμε το πράγμα και φεύγει η κατάνυξις, φεύγει η διάθεσις για προσευχή, φεύγει ο αγώνας. Πέστε μας καμιά συμβουλή γι' αυτό το θέμα.

π. Ευσέβιος: Είχα δει σε ένα μοναστήρι, που έτυχε να πάω, στον Βύρωνα, -πήγα να δω την γερόντισσα-, και ήτανε οι αδελφές που κάνανε κάποια δουλειά εκεί πέρα καθιστές - καθάριζαν φασόλια η κάτι τέτοιο -, και έλεγαν τον κανόνα της Παναγίας, δεν συζητούσαν τίποτε άλλο.

Δεύτερον, καταδικάζουν πάρα πολλοί Πατέρες την παρησία αυτή. Παρησία είναι και η αργολογία. Θα πρέπει να το κόψουμε αυτό το πράγμα με τους κοσμικούς και, εγώ νομίζω για το θέμα αυτό, ότι δεν χρειάζονται πολλές συζητήσεις. Να ξέρουν ότι «ερχόμαστε να δούμε μοναχούς» και ότι «οι μοναχοί δεν μιλάνε».

Νομίζω, ότι πρέπει να το προσέξουμε πάρα πολύ αυτό. Δεν συζητάμε και με πατέρες και με άλλους. Αν χρειαστή να γίνη μία πνευματική, ας πούμε, συζήτηση, να γίνη πνευματική συζήτηση για ωρισμένα πράγματα, αλλά τι δουλειά έχουν οι ξένοι; Δεν θα μας πουν οι ξένοι τι θα κάνουμε; θα μας πει το μοναστήρι τι να κάνουμε. Από κει και πέρα σιωπή. Πρέπει δηλαδή να πάρουμε την απόφαση να κόψουμε την συνήθεια αυτή. Δεν μιλάμε. Να ξέρουν οι κοσμικοί, ότι «αυτοί (οι μοναχοί) δεν αρχίζουν κουβέντες». Αυτό παίζει πάρα πολύ σπουδαίο ρόλο: «εγώ είμαι μοναχός; δεν τα ξέρω αυτά», λέγει ο άγιος Ησαΐας ο Ασκητής. Πολύ ωραίο πράγμα!

Έρχεται κάποιος και πάει να ανοίξη συζήτηση. Εμείς: «Με συγχωρείτε, δεν τα ξέρω αυτά τα πράγματα!». Ξέρεις, ο αρχιεπίσκοπος είπε...». «Συγνώμη, με συγχωρείτε, εγώ ήρθα να δω τις αμαρτίες μου, κ.λ.π. Έχετε να μου πείτε κάτι για τις αμαρτίες μου;» Αυτό το πράγμα! Νομίζω, πρέπει να το γυρίζουμε πάντα στην πνευματική, ας πούμε, πλευρά του θέματος. Ποτέ συζητήσεις του είδους: «Ξέρεις, ο αρχιεπίσκοπος είπε αυτό ...». Αλλά: «Με συγχωρείτε πάρα πολύ, εγώ είμαι μοναχός και δεν τα ξέρω αυτά τα πράγματα. Δεν συζητάμε αυτό το θέμα». Αυτό είναι προτιμότερο, γιατί από τον αρχιεπίσκοπο θα πάμε στον επίσκοπο και από τον επίσκοπο δεν ξέρω που θα πάμε, από δω και από κει ... «Ε! Ξέρεις, έγινε τούτο;» είπε εκείνο ο τάδε, είπε ο τάδε συγγραφέας αυτό κ.λ.π.». Δεν πάνε να λένε ότι θέλουν! Εμείς δεν ζούμε. «Ακμήν ζης;» Ας το θυμηθούμε αυτό το πράγμα! Ζης ακόμη, μοναχέ; Πεθαμένος είσαι! Αφού είσαι πεθαμένος, δεν μπορείς να ασχολείσαι με τέτοια πράγματα. Για μένα, «εμοί κόσμος εσταύρωτε καγώ τω κόσμω», που λέει ο απόστολος Παύλος (Γαλ. στ 14).

Νομίζω γι' αυτό το πράγμα, ότι πρέπει να το πάρουμε απόφαση, επειδή υπάρχει ο

μεγάλος κίνδυνος της εισβολής του κοσμικού πνεύματος. Σιγά -σιγά έρχεται αυτό το πράγμα. Οι άνθρωποι μπορεί να έρχονται με ευλάβεια. Όμως δεν έρχονται όλοι με ευλάβεια. Δεν πολυπιστεύουν όλοι. Είναι και ένας θρησκευτικός τουρισμός, που συμβαίνει με πολλούς. Υπάρχουν βέβαια και πνευματικοί άνθρωποι. Νομίζω, ότι πρέπει στο θέμα αυτό να είμαστε απόλυτοι. Να ξέρουν ότι ήρθαν σε μοναστήρι και σε μοναστήρι κουβέντα δεν έχει.

Επειδή είναι πολύς ο κόσμος, και αναγκάζονται οι μοναχοί ... Εγώ έχω δει σε κάποια γυναικεία μοναστήρια να παρουσιάζονται δύο-τρεις μοναχές μόνον για τους λαϊκούς. Εμείς δεν μπορούμε να το κάνουμε εδώ. Όταν έχετε πενήντα, εκατό, διακόσιους ανθρώπους, ξέρω 'γω, πως θα γίνη αυτό το πράγμα; Δεν μπορεί ένας να τους αντιμετωπίση. Έχει ένα σωρό δουλειές. Λοιπόν, μόνον με αυτόν τον τρόπο.

Θυμάμαι το εξής: Έρχεται μία παπαδιά, που εξομολογήθηκε, και μου λέει: «Ξέρετε; Μαζευόμαστε κάποιες γυναίκες για να πιούμε καφέ και αρχίζει το κουτσομπολιό. Τι να κάνω;». «Θα κάνης το εξής: Όταν έρθουν να πιήτε τον καφέ, πές' τώρα, αδελφές μου, θα διαβάσουμε την Παράκληση της Παναγίας». Δεν θα έρθουν την άλλη φορά. Το κόψανε. Και δεν ξαναπήγαν άλλη φορά, διότι αυτές πήγαιναν για να κάνουν αυτό, το κουβεντολόι. Όταν τις είπε για Παράκληση, δεν ξαναπάτησαν' πήγαν μόνο αυτές που είχαν πνευματική διάθεση και κάνανε την Παράκληση. «Αυτό να κάνετε. Δεν μπορείτε, αφού είστε και παπαδιά εσείς, να μιλάτε για το α και το β, και ως πνευματικός άνθρωπος».

Νομίζω γι' αυτό το θέμα ότι κάποιος θέλει να μας απασχολήση και φαίνεται και πνευματικός άνθρωπος ..., ένας πάτερ π.χ. που είναι ομιλητικός, όπως και εγώ -φλύαρος είμαι-, λοιπόν, ας του πούμε «αυτή την στιγμή που είμαστε, δεν κάνουμε μία μικρή προσευχή, καμμιά μικρή προσευχούλα για το α η το β θέμα». Οπότε, με τον τρόπο αυτόν θα καταλάβη, ότι δεν γίνεται εδώ πέρα, δεν υπάρχει δυνατότητα για ανάληση και κουβέντες. Επειδή πολλοί μπορεί να έρχονται και να θέλουν να συζητήσουν: «Δεν μου λές' τι έγινε με τον Πατριάρχη, τι είπε -αν ήρθε ο πατριάρχης-, τι γνώμη έχεις για αυτά;». Τι γνώμες θα έχουμε εμείς; Δεν έχουμε καμμιά γνώμη. «Εγώ παιδάκι μου ήρθα εδώ και είμαι πεθαμένος. Μου μιλάς ακόμη; Δεν αναστήθηκα. Όταν αναστηθώ, θα μιλήσουμε». Έτσι, νομίζω, θα πρέπει να αντιμετωπίζουμε κάπως αυτό το πράγμα.

Να το πάρουμε στα σοβαρά' είμαστε μοναχοί. Αλλιώς, σημαίνει, ότι δεν πήραμε στα σοβαρά την εδώ αποστολή μας, και η πολλή κουβέντα - αυτό που λέγεται παρρησία, δηλαδή το να παραγνωρίζομαστε, και μεταξύ μας ακόμη - δε μας βοηθάει με κανέναν τρόπο.

Αλλά αυτή είναι η εν λόγω σιωπή. Δεν είναι η σιωπή του τύπου: «έτσι, δεν τον

μιλάω, δεν τον χωνεύω, παρεξηγήθηκα», αλλά διότι ξέρει ο αδελφός και ξέρω και εγώ· «δεν μιλάμε». Οι αρχαίοι πατέρες τι κάνανε; Όταν πήγαιναν με τον υποτακτικό, ήταν πέντε βήματα πιο πίσω· δεν τον άφηναν να μιλήσει. Πήγαιναν για την λατρεία και δεν μιλούσαν καθόλου. Μόνο κάτι αναγκαίο λέγανε. Λοιπόν, αυτά είναι από την πείρα βγαλμένα, και στον βαθμό που μπορούμε να τα εφαρμόζουμε. Δεν γίνεται μηχανική αντιγραφή, δεν γίνεται ακριβώς έτσι, αλλά πάντως ο λόγος μας να είναι «άλατι ηρτυμένος», που λέει ο Απόστολος Παύλος, και λόγος, ο οποίος θα είναι πάντοτε πνευματικός, φωτισμένος από το Πνεύμα, απ' αυτά που διαβάσαμε. «Ξέρεις αδελφέ, διαβάσαμε αυτό ... Δεν πρόσεξα εκείνο το σημείο του αναγνώσματος η του Αποστόλου η το τάδε τροπάριο».

Είναι καταπληκτικά τα τροπάρια! Πολλές φορές τα διαβάζω πάλι. Της Δευτέρας και της Τρίτης είναι πολύ κατανοητικά. Μερικά που μου κάνουν εντύπωση τα γράφω ιδιαίτερα, για να τα έχω μπροστά μου - έχω ένα πραγματάκι σε ένα σημείο του γραφείου μου, όπου μπορώ να βγάλω ένα φύλλο χαρτιού, αυτά τα Α4 - και τα αντιγράφω για να τα βλέπω. Και έκτοτε τα ξαναφέρνω στο μυαλό μου. Τα ξαναφέρνω στο μυαλό μου όσο γίνεται, για να μπορώ να σκέπτομαι και εγώ. Γιατί μπορεί να είμαι μόνος εγώ εκεί πέρα, αλλά γίνεται η κουβέντα· έρχονται οι διάφορες σκέψεις για το α η το β, οπότε το ίδιο είναι πάλι. Δεν με βοηθάει η μόνωσις. Πρέπει να πολεμούμε αδιαλείπτως, γιατί ξεφεύγει αυτός ο νους. Είναι πολύ πονηρός, πάρα πολύ πονηρός· δεν θα σας πω. Πονηριές που δεν μπορεί πολλές φορές να είναι στο πονηρό, καινούργιες πονηρίες έρχονται ... «Έτσι είσαι; Διάβαζε αυτό το πράγμα». «Έτσι είσαι; Κάνε πάλι την ίδια προσευχή. Διάβασε αυτήν την προσευχή του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου - υπάρχει στο προσευχητάριο του Σιμωνώφ· δέκα σελίδες είναι-. Διάβασέ την ξανά, επειδή δεν την πρόσεξες, για να μάθης άλλη φορά. Και κάθησε, σε παρακαλώ, να αντιγράψης ένα μέρος απ' αυτό». Ξεκουράζει αυτό το πράγμα. Και μου το λένε πολλοί, που τους έχω μιλήσει σχετικά, ότι «με ωφέλεσε πάρα πολύ». Έχω βάλει μερικούς: «ο κανόνας σου, θα μου αντιγράψης δέκα σειρές - όχι στίχους - από την Γραφή». Έτσι έχουν γράφει ολόκληρο το κατά Ιωάννην, το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο. «Το έμαθα λέει. Δεν το πρόσεξα ποτέ». Λοιπόν, βέβαια δεν μπορούμε να κάνουμε τέτοια πράγματα, να έχω πάντοτε ένα κείμενο μπροστά μου. Εν τούτοις όμως, αν δεν θέλουν να κάνουν αυτό, έχω συστήσει κάτι άλλο: «Έχω ένα μπλοκάκι, έγραψα κάτι, και το βγάζω για να το βλέπω, οπότε ξαναθυμάμαι αυτό το πράγμα». Δεν είναι φοβερό κακό. Ένα μικρό μπλοκάκι, πολύ μικρό, που να χωράη στην τσέπη, να είναι εύκολο, στο οποίο γράφω κάτι για να το ξαναθυμηθώ, να το φέρω πάλι στο μυαλό μου.

«Θου Κύριε φυλακήν τω στόματί μου». Πόσες φορές το ακούμε; Σε κάθε Εσπερινό οπωσδήποτε, εκτός αν το διαβάζουμε και μόνοι μας ιδιαίτερα. Που «φυλακή τω

στόματί μου» μας; Εδώ αποδιδράσκουν οι φυλακισμένοι και ποιός ξέρει πόσοι άλλοι αποδιδράσκουν μέσα στο στόμα μας. Και γι' αυτόν τον λόγο πρέπει να ασκήσουμε την εν λόγω σιωπή με τους άλλους, και ακόμη - όχι να προσποιηθούμε - για να τους δώσουμε παράδειγμα. Με αυτόν τον τρόπο θα τους ωφελήσουμε, διότι οι άνθρωποι έξω δεν ξέρουν τι θα πη σιωπή, με κανέναν τρόπο.

Εγώ πολλές φορές αναγκάζομαι να φεύγω, διότι έρχονται - και πιστοί άνθρωποι - και δεν καταλαβαίνουν, θέλουν κουβέντα. Βρε, Χριστιανέ μου, εγώ ήρθα εδώ στην σιωπή. Εδώ δεν μιλάμε. Δεν το καταλαβαίνουν. Το ξέρω. Όταν ήμουν εδώ στο Άγιον Όρος, είπα σε κάτι επισκέπτες - είχα μία μέρα σιωπής, και ήρθαν κάποιοι μοναχοί και γνωστοί στο κελλί εκεί - ότι «έχω κανόνα σιωπής». Πετάχτηκαν στο ταβάνι! «Δεν μας θέλεις». Αυτή ήτανε η απάντηση. Λέω: «Έτσι θα το δούμε; Διότι έχουμε ξεχάσει μερικά πράγματα. Η σιωπή μας είναι μέσα στο πρόγραμμά μας». Θα κάνουμε την δουλειά μας σιωπηλοί.

Έχουμε διαβάσει τέτοια παραδείγματα και υποτακτικών και άλλων, που πολιτεύονταν με πάσα σιωπή.

Αναφέρεται σε μία περίπτωση, ότι ήρθε ένας γέροντας σε ένα άλλο γέροντα να τον δη. Είχε και τον υποτακτικό του, αλλά δεν του έλεγε τίποτα. «Γιατί δεν του λες να κάνη τίποτα; «Ο,τι βλέπει να κάνη. Ο,τι βλέπει να κάνη! Και από τότε, λέει ο υποτακτικός, το κατάλαβα και προσπαθούσα να μαντεύω τι θέλει ο Γέροντας. Δεν μου έλεγε ποτέ, να κάνης αυτό η το α η το β». Αυτό το πράγμα παίζει πολύ μεγάλο ρόλο. Θα απαλλάξετε, τουλάχιστον κατά σαράντα η πενήντα τοις εκατό τον Γέροντα, να σας λήη' «πρέπει να κάνης αυτό, να κάνης εκείνο» και να έπαναλαμβάνη κάθε φορά τα ίδια πράγματα.

Νομίζω, λοιπόν, ότι πρέπει να προσέξουμε την εν γνώσει σιωπή. Λέγεται «εν γνώσει», επειδή ξέρω γιατί σιωπώ, ξέρει ο αδελφός γιατί σιωπώ και δεν παρεξηγείται. Και ο Θεός δίνει την Χάρη του, διότι είναι μία θυσία, την οποία κάνω. Για τον Κύριο την κάνω. «Ο δε εσιώπα». Ο Κύριος σιωπούσε. Ο Κύριος απεσύρετο και σιωπούσε. Αλλά σιωπούσε και όταν Τον κατηγορούσαν. Όταν Τον κατηγορούσαν και έπρεπε να μιλήση δεν μιλούσε, και μιλούσε η σιωπή Του. Νομίζω, αυτό το πράγμα κάπως έτσι θα το αντιμετωπίσουμε.

Ο Γέροντας: Ευχαριστούμε. Να ευχηθήτε, Γέροντα

Περιοδικό «Όσιος Γρηγόριος» της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους

τεύχος 36 έτος 2011 και τεύχος 37 έτος 2012

Πηγή: impantokratoros.gr